

รายละเอียดครุภัณฑ์
เครื่องวิเคราะห์ด้วยการเลี้ยวเบนรังสีเอกซ์ (X-ray Diffractometer, XRD)
จำนวน 1 เครื่อง

1. คุณสมบัติทั่วไป (General Properties)

เป็นเครื่องมือที่มีสมรรถนะสูงสำหรับการวิเคราะห์สารหรือวัสดุโดยอาศัยหลักการเลี้ยวเบนของรังสีเอกซ์ หางค์ประกอบของธาตุต่าง ๆ วิเคราะห์เฟสและผลึกของสารทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ทั้งที่เป็นผง (Powder) และเป็นฟิล์มบาง (Thin film) ทั้งในสถานะของแข็งและของเหลว เป็นเครื่องมือที่มีความปลอดภัยต่อผู้ใช้งาน ใช้งานง่ายและรวดเร็ว ใช้พื้นที่ติดตั้งไม่มาก และไม่จำเป็นต้องบำรุงรักษาเป็นพิเศษ สามารถใช้งานได้กว้างขวางทั้งในแบบ 0D, 1D และ 2D สัญญาณที่ได้มีความคมชัดและถูกต้องสูง สามารถทำงานในโหมดการวัดด้วยลำแสงขนาน (Parallel beam) ได้ ข้อมูลที่ได้หรือสัญญาณที่ได้จากการวัดจะถูกประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ที่มีความเสถียร และมีสมรรถนะสูงที่มาพร้อมโปรแกรมวิเคราะห์ที่สามารถใช้งานได้ง่ายแต่มีประสิทธิภาพ โดยคอมพิวเตอร์ติดตั้งอยู่กับตัวเครื่อง XRD ทำหน้าที่เป็นหน่วยประมวลผลและควบคุมการทำงานของเครื่อง นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องที่สามารถเชื่อมโยงการทำงานกับคอมพิวเตอร์อื่นได้อย่างลงตัว เครื่องวิเคราะห์ด้วยหลักการเลี้ยวเบนรังสีเอกซ์นี้เป็นเครื่องมือที่สามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่มีปัญหาการสะสมของความร้อนภายในห้องเครื่องหรือมีความสามารถระบายความร้อนได้เป็นอย่างดี เป็นเครื่องที่สามารถเพิ่มเติมอุปกรณ์อื่นหรืออัปเดตเพื่อขยายขอบเขตการวิเคราะห์ของระบบได้ในอนาคต

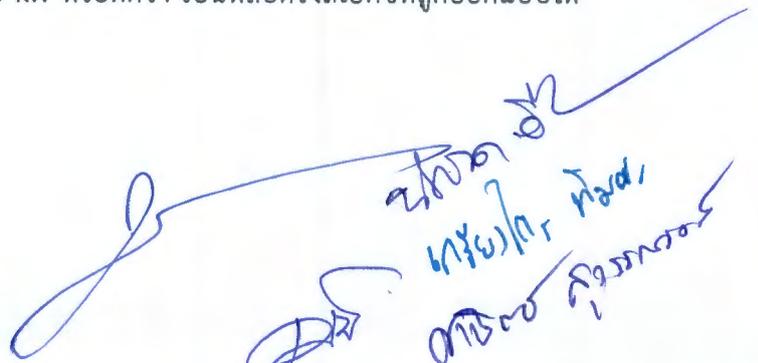
2. คุณลักษณะเฉพาะ (Characteristics)

2.1) เครื่องกำเนิดไฟฟ้าแรงดันสูงและกำลังไฟฟ้าของเครื่อง

- 2.1.1) กำลังสูงสุดของเครื่อง 300 W หรือสูงกว่า
- 2.1.2) สามารถปรับแรงดันไฟฟ้าได้สูงสุด 40 kV หรือสูงกว่า
- 2.1.3) สามารถปรับค่ากระแสไฟฟ้าได้สูงสุด 7.5 mA หรือสูงกว่า
- 2.1.4) มีระบบวินิจฉัยการทำงานที่สามารถแจ้งความผิดพลาดในการทำงานได้

2.2) ระบบความปลอดภัยและหลอดรังสีเอกซ์

- 2.2.1) มีระบบสัญญาณเตือนภัยทางรังสีที่สามารถเข้าใจได้และมองเห็นได้โดยง่าย
- 2.2.2) มีระบบความปลอดภัยที่ได้มาตรฐานสากลโดยมีระดับของการแผ่รังสีไม่เกิน 1 ไมโครซีฟเวิร์ตต่อชั่วโมง ($\mu\text{Sv/h}$)
- 2.2.3) มีระบบป้องกันการรั่วไหลของรังสีเอกซ์ ตามมาตรฐานความปลอดภัยทางรังสี
- 2.2.3) หลอดรังสีเอกซ์เป็นชนิดสมรรถนะสูงที่ โดยเป่าทำจากทองแดง (Cu) หุ้มด้วยเซรามิก (Ceramic insulation) เป็นหลอดขนาดไม่น้อยกว่า 2.5 KW หรือดีกว่า เป็นหลอดรังสีเอกซ์ที่ถูกออกแบบให้

ชัชวาลย์
นาย/ดร. ชัชวาลย์
ดร. ชัชวาลย์

ด้านทานการกัดกร่อนได้เป็นอย่างดี สามารถสวิตช์ระหว่าง point focus และ line focus ได้ง่ายและรวดเร็ว และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2.2.4) เป็นชนิด Long fine focus ที่ผ่านการปรับแก้ไขเกี่ยวกับความเข้ม (Intensity) และความละเอียด (Resolution) เป็นอย่างสมดุลแล้ว

2.3) ชุดควบคุมการเปลี่ยนมุมหรือตำแหน่งในการวิเคราะห์ (Goniometer)

2.3.1) เป็นระบบที่ทำงานในแนวตั้ง (Vertical Goniometer) แบบ theta/theta หรือดีกว่า

2.3.2) สามารถกำหนดมุมในการวิเคราะห์ได้ในช่วง -3 ถึง 140 องศา (2 Theta) หรือกว้างกว่า

2.3.3) สามารถทำงานในรูปแบบ (Geometry) แบบ Bragg-Brentano, Transmission และ Grazing Incidence ได้อย่างแท้จริง

2.3.4) มีค่าความละเอียดในการแยกสัญญาณ (Resolution) หรือ Minimum peak width (FWHM) น้อยกว่า 0.04 องศา เมื่อวิเคราะห์ตัวอย่างมาตรฐาน LaB₆ หรือดีกว่า

2.3.5) ให้ค่าความถูกต้องหรือความแม่นยำของตำแหน่งที่น้อยกว่า ± 0.02 องศา หรือดีกว่า

2.3.6) ค่าความละเอียดในการเคลื่อนที่ (Smallest addressable increment หรือ Minimum step size) เท่ากับ 0.001 องศา หรือดีกว่า

2.4) ชุดหัววัดรังสีเอกซ์ (X-ray Detector)

2.4.1) หัววัดรังสีแบบ Solid state ความเร็วสูง ที่มีความสามารถทำการวัดในแบบ 0D, 1D และ 2D ได้ หรือดีกว่า

2.4.2) หัววัดรังสีมีจำนวนช่องรับสัญญาณที่สามารถทำงานได้ (No dead channels) จำนวนไม่น้อยกว่า 256 ช่อง

2.4.3) ช่องรับสัญญาณแต่ละช่องมีขนาดไม่มากกว่า 55 ไมครอน หรือดีกว่า

2.4.4) มีอัตราการนับสัญญาณสูงสุดไม่น้อยกว่า 30×10^9 cps

2.4.5) ขนาดวินโดว์ (Window size) 14×14 mm² หรือดีกว่า

2.4.6) สัญญาณภูมิหลังรวม (Overall Maximum Background) ไม่มากกว่า 0.5 cps หรือดีกว่า

2.4.7) เป็นหัววัดที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขค่าความละเอียดพลังงาน (Energy resolution) แล้ว

2.5) แท่นวางตัวอย่าง ที่ใส่ตัวอย่าง (Sample Stage and Sample Holder) และระบบการป้อนตัวอย่าง (Sample handing)

2.5.1) มีแท่นวางสำหรับเตรียมตัวอย่างไม่น้อยกว่า 1 ชิ้น

2.5.2) สามารถป้อนตัวอย่างเพื่อวิเคราะห์ตัวอย่างได้จากภายนอก โดยไม่มีการเปิดฝาครอบเครื่อง

2.5.3) แท่นวางตัวอย่างสามารถวางที่ใส่ตัวอย่างขนาด 51.0 มิลลิเมตรหรือดีกว่า และสามารถหมุนตัวอย่างขณะทำการวิเคราะห์ได้

2.5.4) สามารถหมุนตัวอย่างได้ขณะทำการวัด โดยที่ใส่ตัวอย่างมีขนาด 51.0 มิลลิเมตรหรือดีกว่า

วิภาดา อธิ
เกษิภส วิมล
ตนิษฐ์ รุณภรณ์

- 2.5.5) รองรับการเพิ่มเติมฐานตัวอย่างที่สามารถวัดที่อุณหภูมิสูงสุด 500 องศาเซลเซียส หรือหรือสูงกว่าได้
- 2.5.6) มีระบบการจัดการลำแสงที่สามารถวิเคราะห์ฟิล์มบาง (Thin film) ในแบบ Grazing Incidence และ Transmission ได้
- 2.5.7) ที่ใส่ตัวอย่างผง (Powder samples) ทำจากโลหะไร้สนิมแบบวงกลม จำนวนไม่น้อยกว่า 3 ชิ้น
- 2.5.8) ที่ใส่ตัวอย่างสำหรับตัวอย่างที่มีลักษณะอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ผง ทำจากเหล็กกล้าไร้สนิม จำนวนไม่น้อยกว่า 3 ชิ้น
- 2.5.9) ที่ใส่ตัวอย่างปริมาณน้อย แบบไม่มีสัญญาณรบกวน (Zero background holder) ที่ทำจากซิลิกอน (Silicon) จำนวนไม่น้อยกว่า 2 ชิ้น
- 2.5.10) ที่ใส่ตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์ของเหลว จำนวนไม่น้อยกว่า 1 ชิ้น
- 2.5.11) ที่ใส่ตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์แบบ Transmission จำนวนไม่น้อยกว่า 1 ชิ้น
- 2.5.12) ตัวอย่างมาตรฐานสำหรับเปรียบเทียบมุมการวิเคราะห์จำนวน 1 ตัวอย่างหรือมากกว่า
- 2.5.13) อุปกรณ์รองรับรังสี ทำจากนิกเกิล จำนวนไม่น้อยกว่า 2 ชิ้น
- 2.5.14) Beam mark จำนวนไม่น้อยกว่า 3 ขนาด
- 2.5.15) Divergence จำนวนไม่น้อยกว่า 3 ขนาด
- 2.5.16) Soller slits จำนวนไม่น้อยกว่า 1 ขนาด
- 2.5.17) Beam knife จำนวนไม่น้อยกว่า 1 ชิ้น ซึ่งครอบคลุมการใช้งานที่มุมต่ำและมุมสูง
- 2.5.18) มี Parallel plate collimator 0.28 องศา หรือดีกว่า
- 2.5.19) มีกล่องสำหรับเก็บ Optic parts จำนวน 1 ใบ หรือมากกว่า

2.6) ระบบระบายความร้อน (Cooling System)

- 2.6.1) ไม่มีการใช้ระบบระบายความร้อนที่ติดตั้งภายนอก (External cooling system)
- 2.6.2) สารระบายความร้อนสามารถใช้น้ำกลั่น (Distilled water) หรือน้ำปราศจากไอออน (DI-Water) ได้
- 2.6.3) ระบบระบายความร้อนมีความสามารถระบายความร้อนในระบบของเครื่อง XRD ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.7) มีช่องสำหรับเชื่อมต่อกับ LAN, USB 3.0, และ HDMI ได้ หรือดีกว่า

2.8) ฐานข้อมูลอ้างอิงในการวิเคราะห์ผล

มีฐานข้อมูล COD รุ่นใหม่ล่าสุด หรือดีกว่า

2.9) โปรแกรมวิเคราะห์ผล

- 2.8.1) สามารถวิเคราะห์โครงสร้างผลึก (Phase identification) ในเชิงคุณภาพ เช่น การค้นหา (Search-Match) โดยการเปรียบเทียบผลกับฐานข้อมูล (Reference database)
- 2.8.2) สามารถวิเคราะห์ขนาดของผลึก (Crystal size) ได้

จันทรา อ.
หัวหน้าทีม
ศูนย์วิจัย
วิจัยและพัฒนา

- 2.8.3) สามารถวิเคราะห์เชิงปริมาณ ได้แก่ RIR, DDM และ Rietveld ได้ในโปรแกรมเดียว
- 2.8.4) สามารถวิเคราะห์ผลแบบกลุ่มตัวอย่างได้ (Cluster analysis)
- 2.8.5) สามารถวิเคราะห์ผลจากภาพถ่ายได้ (Bitmap converter)
- 2.8.6) รองรับการวิเคราะห์ผลข้อมูลที่มีนามสกุล XRDML, CIF, RAS และ RAW ได้เป็นอย่างดีน้อย
- 2.8.7) โปรแกรมสามารถควบคุมการทำงานของเครื่องมือทั้งระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเป็นโปรแกรมที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้อง

3. อุปกรณ์ประกอบ

- 3.1) ชุดคอมพิวเตอร์สำหรับการประมวลผลและควบคุมการทำงานของเครื่องจำนวน 1 ชุด หรือมากกว่า
  - 3.1.1) มีหน่วยประมวลผลกลาง (CPU) ชนิด Intel Core i7 Gen10+ ที่มีความเร็วฐาน 3.5 GHz หรือดีกว่า
  - 3.1.2) มีหน่วยความจำ (RAM) ชนิด DDR4 หรือดีกว่า ที่มีขนาดความจุไม่น้อยกว่า 8 GB
  - 3.1.3) มีหน่วยจัดเก็บข้อมูลทั้งชนิด HDD SATA ที่มีความจุไม่น้อยกว่า 1 TB หรือดีกว่า และ SSD PCIE M.2 หรือดีกว่า ที่มีความสามารถในการอ่านและเขียนได้ไม่ช้ากว่า 3500 และ 2500 MB/s ตามลำดับ หรือดีกว่า ความจุไม่น้อยกว่า 500 GB หรือมากกว่า
  - 3.1.4) สายสำหรับเชื่อมต่อข้อมูลระหว่างเครื่องวิเคราะห์ฯ กับเครื่องประมวลผล
  - 3.1.5) ติดตั้งระบบปฏิบัติการ Windows 10 64 Bit หรือดีกว่า ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้อง
  - 3.1.6) ชุดแป้นพิมพ์และเมาส์ชนิดไร้สายจำนวน 1 ชุด
  - 3.1.7) จอภาพแสดงผล LED ชนิด IPS, HDMI ขนาดไม่น้อยกว่า 23.0 นิ้ว ที่มีความละเอียดและอัตราการรีเฟรชไม่น้อยกว่า 1920 x 1080 และ 75 Hz หรือดีกว่า จำนวน 1 จอ พร้อมสาย HDMI แบบอ่อนที่มีความยาวไม่น้อยกว่า 10 เมตร จำนวน 1 เส้น
  - 3.1.8) มีชิปประมวลผลภาพที่มีสมรรถนะสูงแบบติดตั้งภายในหรือภายนอกแยกจากแผงวงจรหลักที่มีหน่วยความจำ ชนิด GDDR5 ขนาดความจุไม่น้อยกว่า 4 GB หรือดีกว่า
  - 3.1.9) เป็นชุดคอมพิวเตอร์ที่มีความเสถียรในการทำงานสูง
  - 3.1.10) เป็นชุดคอมพิวเตอร์ที่มีเครื่องอ่านและเขียนแผ่นซีดีและดีวีดีได้
- 3.2) เครื่องสำรองไฟฟ้าชนิด True online UPS ขนาด 3 kVA หรือดีกว่า สำหรับเครื่อง XRD จำนวน 1 เครื่อง หรือมากกว่า (เครื่องสำรองไฟต้องสามารถสำรองไฟได้ทั้งเครื่อง XRD และชุดคอมพิวเตอร์)
- 3.3) โต๊ะสำหรับวางเครื่อง XRD จำนวน 1 ชุด หรือมากกว่า
- 3.4) โต๊ะสำหรับวางเครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน 1 ชุด หรือมากกว่า
- 3.5) เก้าอี้สำนักงานที่มีความแข็งแรง ทนทานและสามารถปรับระดับได้ จำนวนไม่น้อยกว่า 2 ตัว
- 3.6) เครื่องพิมพ์สีที่มีความละเอียดในการพิมพ์ไม่น้อยกว่า 600 dpi สามารถเชื่อมต่อแบบไร้สายได้และเป็นเครื่องที่มีระบบหมึกแห้งค์แบบภายใน จำนวน 1 เครื่อง พร้อมหมึก

พ.ศ. ๒๕๖๖
ดร.วิมล วัฒนศิริ
ดร.วิมล วัฒนศิริ

4. เงื่อนไขเฉพาะในการส่งมอบ การบำรุงรักษาและการบริการหลังการขาย

- 4.1) บริษัทผู้จัดจำหน่ายต้องทำการปรับปรุงห้องหรือสถานที่ให้มีความเหมาะสมในการติดตั้งเครื่องมือ และต้องติดตั้งเครื่องปรับอากาศที่มีขนาด 18,000 บีทียูหรือดีกว่า จำนวนอย่างน้อย 1 เครื่อง พร้อมทั้งติดตั้งระบบควบคุมการทำงานของเครื่องปรับอากาศ และเดินระบบไฟฟ้าให้มีความเหมาะสมและมีความปลอดภัย
- 4.2) ต้องส่งมอบเครื่องใหม่ที่มาจากรองานผู้ผลิตโดยตรงและต้องไม่มีการดัดแปลงสภาพที่ผิดไปจากข้อกำหนดของโรงงานผู้ผลิต เป็นเครื่องที่ไม่เคยผ่านการใช้งานหรือใช้สำหรับการสาธิตมาก่อน
- 4.3) เป็นเครื่องที่ผลิตจากบริษัทที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 9001 โดยต้องแสดงใบรับรอง Certificated ในการส่งมอบด้วย
- 4.4) เป็นเครื่องที่ได้รับการรับรองมาตรฐานความปลอดภัย EC หรือ US (Type approved in EC or US) โดยต้องแสดงใบรับรอง Certificated ในการส่งมอบด้วย
- 4.5) รับประกันตัวเครื่องและหลอดรังสีเอกซ์ทั้งอะไหล่และบริการภายใต้การทำงานปกติไม่น้อยกว่า 1 ปี
- 4.6) บริษัทผู้จัดจำหน่าย/ผู้ผลิต ต้องส่งผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิคและการใช้งานมาตรวจเช็คเครื่องจำนวนไม่น้อยกว่า 1 ครั้งต่อปี เป็นระยะเวลา 2 ปี รวมจำนวนไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง โดยไม่มีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม
- 4.7) บริษัทผู้จัดจำหน่าย ต้องรับผิดชอบดูแลสิทธิ์ ทั้งโปรแกรมในการวิเคราะห์ผลและฐานข้อมูล ให้สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ ต่อเนื่อง ตลอดระยะเวลาประกัน โดยไม่มีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม
- 4.8) บริษัทผู้จัดจำหน่าย จะต้องติดตั้งและประกอบเครื่องมือพร้อมอุปกรณ์ทั้งหมดให้สามารถใช้งานได้ และจัดให้มีการฝึกอบรมสอนการใช้งานเครื่อง การใช้งานโปรแกรมต่าง ๆ และซอฟต์แวร์ (Operating manual) รวมทั้งการดูแลรักษาเครื่อง ความปลอดภัยในการใช้เครื่องฯ ข้อควรระวัง อย่างครบถ้วน แก่ผู้ปฏิบัติงานจนสามารถปฏิบัติงานใช้เครื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแก้ไขปัญหาเบื้องต้นได้ โดยไม่จำกัดเวลาในการฝึกอบรม ตลอดระยะเวลาประกัน และไม่เสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมใด ๆ ทั้งสิ้น
- 4.9) มีคู่มือการใช้งานเครื่อง คู่มือการใช้งานโปรแกรมการวิเคราะห์ผลอย่างละเอียด รวมทั้งคู่มือการดูแลรักษาเชิงป้องกันของเครื่อง และของอุปกรณ์ประกอบทั้งหมด ทั้งฉบับภาษาอังกฤษและภาษาไทย จำนวนไม่น้อยกว่า 2 ชุด พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลคู่มือดังกล่าวในรูปแบบ Digital file ลงใน Flash drive จำนวนไม่น้อยกว่า 2 ชุด
- 4.10) กำหนดส่งมอบครุภัณฑ์ได้ภายใน 90 วัน

5. อื่น ๆ

- 5.1) เครื่อง XRD รองรับการเพิ่มเติมอุปกรณ์การวัดได้ เช่น การวัดที่อุณหภูมิสูงเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของวัสดุ การเพิ่มเติมชนิดหลอดรังสีเอกซ์
- 5.2) เครื่องที่ส่งมอบต้องมีคุณสมบัติและความสามารถตรงตามที่กำหนดในรายละเอียดทุกประการและผู้จัดจำหน่ายมีหน้าที่ในการสาธิตการใช้งานเพื่อแสดงให้เห็นสมรรถนะของเครื่อง

ช.น.น.ต.
เครือหวายไทย วิศวกร
คานินท์ วิศวกร

